

کلروکین و هیدروکسی کلروکین

این نوشته توسط انجمن روماتولوژی ایران برای اطلاع رسانی به بیماران در مورد داروی تجویز شده برای آن‌ها به زبان فارسی تهیه شده است. مطالب این نوشته مربوط به اطلاعاتی است که تا تاریخ نگارش موجود بوده ولی باید توجه داشت که در هر زمان ممکن است این اطلاعات عوض شوند. توصیه می‌شود که بیماران برای هر دارویی که مصرف می‌کنند، نوشته موجود در بسته بندی دارو را نیز مطالعه کرده و دستورات پزشک و داروساز را برای چگونگی مصرف دارو رعایت نمایند. همیشه در مورد عوارض احتمالی و لزوم انجام آزمایشات درحین مصرف دارو، از پزشک خود سؤال کنید.

کلروکین و هیدروکسی کلروکین چیستند؟

کلروکین و هیدروکسی کلروکین داروهایی هستند که در اصل برای پیشگیری و درمان مالاریا به کار می‌رفته‌اند، ولی برای درمان [آرتریت روماتوئید](#) و سایر بیماری‌های روماتیسمی مانند [لویوس](#) هم از آن‌ها استفاده می‌شود. این داروها به داروهای ضد مالاریائی معروف هستند و جزو داروهای ضد روماتیسمی تغییر دهنده سیر بیماری [Disease Modifying Antirheumatic Drugs (DMARDs)] هستند. منظور از این عنوان این است که برخلاف [داروهای ضدالتهابی غیراستروئیدی](#) و [استروئیدی](#)، این داروها فقط علائم بیماری را از بین نمی‌برند بلکه بر روی سیر بیماری نیز تاثیر دارند.

با توجه به اینکه عوارض چشمی هیدروکسی کلروکین از کلروکین کمتر است، امروزه بیشتر هیدروکسی کلروکین برای درمان بیماری‌های روماتیسمی تجویز می‌شود.

مکانیسم دقیق چگونگی تاثیر این داروها در بیماری‌های روماتیسمی معلوم نیست، ولی احتمالاً این داروها با تاثیر بر روی سیستم ایمنی التهاب را کاهش داده و آسیب‌های ناشی از بیماری را محدود می‌کنند. تاثیر درمانی کلروکین و هیدروکسی کلروکین به آهستگی ظاهر می‌شوند و ممکن است حدود 2 تا 3 ماه طول بکشد تا بیمار احساس بهبودی کند.

اگر این داروها موثر واقع شوند، بشرط آن‌که عوارضی ایجاد نکنند برای مدت طولانی مصرف این داروها ادامه می‌یابد. در صورتی که این داروها برای چند هفته قطع شوند، ممکن است علائم بیماری عود کند.

چگونگی مصرف کلروکین و هیدروکسی کلروکین

کلروکین به صورت قرص های 150 میلی گرمی و هیدروکسی کلروکین به صورت قرص های 200 میلی گرمی موجود است. این داروها را بهتر است با غذا مصرف کرد زیرا طعم آن ها تا اندازه ای تلخ است. مقدار مصرف کلروکین معمولاً یک قرص در روز و هیدروکسی کلروکین 1 تا 2 قرص در روز است. ممکن است بعد از مدتی مقدار دارو کم شده و گاهی به صورت یک روز در میان تجویز شوند. مقدار مصرف کلروکین در بچه های 3 تا 4 میلی گرم بازای هر کیلوگرم وزن بدن در رزو و برای هیدروکسی کلروکین 6 تا 7 میلی گرم بازای هر کیلوگرم وزن بدن در روز محاسبه می شود. این داروها را می توان به همراه سایر داروهای ضد روماتیسمی از قبیل داروهای ضدالتهابی غیر استروئیدی، استروئیدها و داروهای زمینه ای مانند متوترکسات و سولفاسالازین استفاده کرد.

عوارض جانبی کلروکین و هیدروکسی کلروکین

عوارض کلروکین و هیدروکسی کلروکین نسبت به سایر داروهای زمینه ای ضد روماتیسمی بسیار کمتر است.

تهوع، کم شدن اشتها و اسهال: در بعضی از بیماران در روزهای اول مصرف دارو، حالت تهوع، کم شدن اشتها و گاهی اسهال پیدا می شود ولی معمولاً این عوارض شدید نیستند و بعد از مدتی از بین می روند. چون این داروها طعم تلخ دارند مصرف آن با غذا توصیه می شود.

عوارضی که کمتر شایع هستند عبارتند از:

حساسیت های پوستی: مانند کهیر و افزایش حساسیت به نور آفتاب. توصیه می شود از کرم های ضد آفتاب و کلاه استفاده شود. این داروها ممکن است ضایعات پوستی پسوریازیس را شدیدتر کنند.

تغییر رنگ پوست: در بعضی بیماران مصرف این داروها موجب تیره شدن پوست می شود. این عارضه در کسانی که پوست تیره دارند بیشتر دیده می شود و با مصرف هیدروکسی کلروکین بیشتر از کلروکین اتفاق می افتد.

عوارض چشمی: کلروکین و هیدروکسی کلروکین به ندرت موجب اختلال در دید می شوند که ناشی از رسوب دارو بر روی قرنیه است. این عارضه با قطع دارو کاملاً برطرف می شود. در موقع مصرف دارو، علائمی مانند تاری دید و حساس شدن به نور را به پزشک گزارش دهید تا معاینات کامل چشم پزشکی انجام شود. اما عارضه جدی تر در قسمت عقب چشم یعنی شبکیه ممکن است اتفاق بیافتد. این عارضه خیلی نادرتر است و در بیمارانی اتفاق می افتد که مقادیر بیشتر دارو را برای مدت طولانی تر از 5 سال استفاده کنند و یا دچار نارسائی کبد و یا کلیه باشند.

در موقع مصرف کلروکین و هیدروکسی کلروکین انجام معاینات چشم پزشکی بطور مرتب (سالیانه) توصیه می شود.

عوارض نادر دیگر عبارتند از: نازک شدن مو ، زنگ زدن گوش ها ، سفید شدن پوست و مو و ضعف عضلانی

احتیاط های لازم در موقع مصرف کلروکین و هیدروکسی کلروکین

- توصیه می شود امتحان چشم پزشکی سالیانه توسط چشم پزشک انجام شود.
- در زمان حاملگی و شیردادن مصرف این داروها بلامانع است .
- از نوشیدن زیاد مشروبات الکلی باید خودداری شود.
- انجام واکسیناسیون بلا مانع است.
- تداخل دارویی زیادی در مورد این داروها وجود ندارد ولی تمام داروهائی را که مصرف می کنید به پزشک اطلاع دهید.

سایر منابع اینترنتی (به زبان انگلیسی):

www.rheumatology.org

www.rheumatology.org.au

تمام حقوق این سایت متعلق به انجمن روماتولوژی ایران است . کپی برداری از مطالب این سایت با ذکر منبع و بدون انجام تغییر در متون بلامانع است.

www.iranianra.org

بازنگری شده : فروردین 1390